

Αθήνα, 08 Δεκεμβρίου 2023

ΕΡΩΤΗΣΗ

**Προς: α) την κα Υπουργό Κοινωνικής Συνοχής και Οικογένειας
β) τον κ. Υπουργό Εσωτερικών
γ) τον Υπουργό Δικαιοσύνης
δ) τον Υπουργό Προστασίας του Πολίτη**

ΘΕΜΑ: «Η βία κατά των γυναικών απαιτεί νέο, ολιστικό κοινωνικό μοντέλο αντιμετώπισης και πλήρη εφαρμογή της Σύμβασης της Κωνσταντινούπολης»

Πρόσφατα δημοσιεύτηκε η έκθεση, για την Ελλάδα, της GREVIO (Ευρωπαϊκή Ομάδα Εμπειρογνομόνων υπό το Συμβούλιο της Ευρώπης για την καταπολέμηση της βίας κατά των γυναικών και την υλοποίηση της σχετικής Σύμβασης της Κωνσταντινούπολης του ΟΗΕ). Η έκθεση περιλαμβάνει 71 συστάσεις προς την κυβέρνηση, 18 κατεπείγουσες και 34 επείγουσες.

Η βία κατά γυναικών και ανήλικων κοριτσιών, σωματική, σεξουαλική, ψυχολογική ή οικονομική, λεκτική ή έμπρακτη, φανερή ή δυσδιάκριτη, στιγμιαία ή διαρκής, είναι ωμή παραβίαση των ανθρωπίνων δικαιωμάτων και ζήτημα δημοκρατίας. Η χώρα μας κύρωσε τη Σύμβαση της Κωνσταντινούπολης με το ν. 4531/2018

Με την πανδημία η ενδοοικογενειακή βία αυξήθηκε κατακόρυφα και λόγω και του «me too» αυξήθηκαν και οι καταγγελίες. Περάσαμε από 4.264 το 2020, σε 7.375 το 2021, 10.131 το 2022 και 8.865 μόνον το πρώτο 10μηνο του 2023, δηλαδή 33 περιστατικά την ημέρα. Από 9 δολοφονίες γυναικών το 2020 είχαμε 23 το 2021 και για το 2022 γνωρίζουμε από τα ΜΜΕ, τουλάχιστον 24 γυναίκες δολοφονήθηκαν από τον σύντροφο ή μέλος της οικογένειάς τους. Πριν λίγες ημέρες είχαμε στη Σαλαμίνα τη δολοφονία μιας μητέρας παιδιού στο φάσμα του αυτισμού από τον σύντροφό της.

Από τις συστάσεις της GREVIO προκύπτει ότι σήμερα δεν υπάρχει συνολική αντιμετώπιση του προβλήματος από την Πολιτεία. Η κυβέρνηση εφαρμόζει ένα αναποτελεσματικό μοντέλο, εστιασμένο αποκλειστικά στην αστυνομική και ποινική δίωξη του θύτη. Όμως η μόνη λύση όμως είναι να περάσουμε σε ένα κοινωνικό μοντέλο με ολιστικές πολιτικές για την πρόληψη, την ενημέρωση και εκπαίδευση, την έγκαιρη και έγκυρη διάγνωση περιστατικών και απειλών, τη σωστή υποστήριξη και ψυχοκοινωνική αποκατάσταση των γυναικών-θυμάτων αλλά και των παιδιών τους, θυμάτων ή μαρτύρων βίας, και τον χειρισμό των ενδοοικογενειακών σχέσεων προς το βέλτιστο συμφέρον των ανηλίκων μελών.

Η GREVIO προβάλλει ως εξαιρετικά επείγουσες τις εξής δράσεις:

- Συντονισμός του κρατικού μηχανισμού στο εσωτερικό του και με ΜΚΟ που παλεύουν για τα δικαιώματα των γυναικών.
- Γενναία αύξηση δαπανών για δημόσιες δομές υποστήριξης και καταφύγια για γυναίκες-θύματα και τα παιδιά τους, είτε είναι και αυτά θύματα, είτε μάρτυρες της βίας.
- Εκπαίδευση και κατάρτιση όλων των επαγγελματιών που εργάζονται με θύματα ή θύτες βίας, ιδίως δικαστών και αστυνομικών.
- Δράσεις προστασίας γυναικών με διασταυρούμενες διακρίσεις, όπως οι γυναίκες Ρομά, οι ανάπηρες, οι γυναίκες L.B.T.I., οι αιτούσες άσυλο, οι προσφύγισες-μετανάστριες.
- Κέντρα υποστήριξης θυμάτων σεξουαλικής βίας με τυποποιημένα πρωτόκολλα παρέμβασης ανεξαρτήτως καταγωγής.
- Προστασία των θυμάτων από τη δευτερογενή κακοποίηση κατά την ποινική διαδικασία.
- Ουσιαστική απόδοση ασύλου σε γυναίκες πρόσφυγες, ιδίως σε θύματα βίας λόγω φύλου.

Σε όλους αυτούς τους τομείς η χώρα μας εμφανίζεται με μεγάλα ελλείμματα, κενά και στρεβλώσεις. Ένα τραγικό παράδειγμα είναι ότι κακοποιημένη μητέρα, χωρισμένη από τον θύτη της, χάνει θέση που της εγκρίθηκε στο δημόσιο σε άλλη πόλη γιατί στο ν. 4800/21 για την αλλαγή διαμονής του παιδιού απαιτείται έγγραφη συμφωνία των δύο γονέων ή δικαστική απόφαση η οποία δεν μπορεί να ληφθεί μέσα στην προθεσμία αποδοχής της θέσης. Άρα υπονομεύεται όλη η προσπάθεια του θύματος να ανακάμψει.

Οι οργανώσεις και συλλογικότητες γυναικών στη χώρα μας συμφωνούν απολύτως με τα ευρήματα και τις συστάσεις της GREVIO και με βάση αυτά έχουν διατυπώσει συγκεκριμένα άμεσα αιτήματα πολιτικής και δράσεων προς την κυβέρνηση τα οποία έχουν διαβιβάσει και πρόσφατα στο Υπουργείο Κοινωνικής Συνοχής και Οικογένειας.

Επειδή η βία κατά των γυναικών είναι ένα φαινόμενο πολύ συχνό στη χώρα μας, ριζωμένο στη νοοτροπία και τη συλλογική κοινωνική μνήμη,

Επειδή η καταπολέμησή της απαιτεί την υιοθέτηση ενός κοινωνικού μοντέλου συντονισμού και συνέργειας Υπουργείων, υπηρεσιών, φορέων και οργανώσεων της Κοινωνίας των Πολιτών,

Επειδή οι 18 κατεπείγουσες και 34 επείγουσες συστάσεις της τελευταίας Έκθεσης της GREVIO για τη χώρα μας αντιστοιχούν σε συγκεκριμένες πολιτικές και μέτρα που έχει αναδείξει το σύνολο των Γυναικείων Οργανώσεων και Συλλογικοτήτων για την ουσιαστική εφαρμογή της σύμβασης της Κωνσταντινούπολης και την καταπολέμηση της βίας κατά των γυναικών,

Ερωτώνται οι κ.κ. Υπουργοί:

Τι μέτρα θα πάρουν άμεσα, ανάλογα με το πεδίο αρμοδιοτήτων τους για:

1. Τη νομική κατοχύρωση του όρου «γυναικοκτονία», ως ορισμού δολοφονίας λόγω φύλου, εξαιτίας των πατριαρχικών αντιλήψεων της «ανωτερότητας» του άρρενος, της ιδιοκτησίας και της εξουσίας που δικαιούται να έχει επάνω στο θήλυ.
2. Την ψήφιση εφαρμοστικών νόμων του ν. 4531/18 που κύρωσε τη Σύμβαση της Κωνσταντινούπολης
3. Την επανίδρυση Γενικής Γραμματείας Ισότητας των Φύλων και επαναφορά της, μαζί με το ΚΕΘΙ, στο Υπ. Εσωτερικών
4. Την άμεση συγκρότηση ομάδας από τη Γενική αυτή Γραμματεία με τα συναρμόδια Υπουργεία, τις Γυναικείες Οργανώσεις και εξειδικευμένες ΜΚΟ, για νέες νομοθετικές ή άλλες

παρεμβάσεις, και την εναρμόνιση με τις 18 κατεπείγουσες και 34 επείγουσες συστάσεις της GREVIO.

5. Καμπάνιες ενημέρωσης πρόληψης και ευαισθητοποίησης για εκπαιδευτικούς φοιτητές/τριες, μαθητές/τριες, γιατρούς, νοσηλευτές/τριες, δικηγόρους, διωκτικές και δικαστικές αρχές και στελέχη των δημόσιων υπηρεσιών και φορέων
6. Την εφαρμογή στοχευμένων μέτρων για την προστασία γυναικών με διασταυρούμενες διακρίσεις, όπως οι γυναίκες Ρομά, οι γυναίκες L.B.T.I., οι αιτούσες άσυλο, οι προσφύγισσες-μετανάστριες και οι γυναίκες με αναπηρία
7. Την κατάργηση του νόμου 4800/21 για την υποχρεωτική συνεπιμέλεια, που θέτει σε κίνδυνο το βέλτιστο συμφέρον των παιδιών και την ασφάλεια των γυναικών
8. Την άμεση δημιουργία και πλήρη στελέχωση δημόσιων δομών καταφυγής των γυναικών-θυμάτων βίας και των παιδιών τους-θυμάτων ή μαρτύρων βίας, καθώς και την εφαρμογή συνοδών μέτρων προστασίας τους ανεξαρτήτως τάξης, εθνικότητας, φυλής, θρησκείας, σεξουαλικού προσανατολισμού, γλώσσας, πολιτισμικών χαρακτηριστικών.
9. Την άμεση ποινική δίωξη όσων εμπλέκονται στη διακίνηση και εμπορία γυναικών και ανηλίκων (trafficking).
10. Την εφαρμογή της Σύμβασης 190 για την Εξάλειψη της Βίας και Παρενόχλησης στο εργασιακό περιβάλλον της Διεθνούς Οργάνωσης Εργασίας, η οποία κυρώθηκε με τον νόμο 4808/2021, αλλά παραμένει σε μεγάλο βαθμό ανενεργή
11. Τη λειτουργία των ιατροδικαστικών υπηρεσιών 24 ώρες το 24ωρο, 365 μέρες το χρόνο

Οι ερωτώντες βουλευτές

Φωτίου Θεανώ

Αναγνωστοπούλου Αθανασία (Σία)

Αχτσιόγλου Ευτυχία (Εφη)

Ζεϊμπέκ Χουσεϊν

Ηλιόπουλος Αθανάσιος (Νάσος)

Πέρκα Θεοπίστη (Πέτη)

Τζανακόπουλος Δημήτριος

Τζούφη Μερόπη

Τσακαλώτος Ευκλείδης

Φερχάτ Οζγκιούρ

Χαρίτσης Αλέξανδρος (Αλέξης)